

Poštnina plačana v gotovini.

L. XXXIII.

Štev. 3.
1930



**SLOVENSKI
ČEBELAR**

GLASILO ČEBELARSKEGA DRUŠTVA
ZA SLOVENIJO

Članarina (naročnina) znaša letno 40 Din (18 lir. 5'50 šilingov).

Vsebina:

Čebelarji in čebelarska zadruga	33	Opozovalne postaje	41
Čebelarstvo v kamniškem okraju	36	Društvene vesti	45
Mesečna navodila	38	Drobiž	46

Garantirano pristni **ajdov med**, zanesljiv pitanec, lastni pridelek od zdravih čebel, prodaja Ivan Srež, čebelar, Bratonce št. 99, p. Beltinci, Prekmurje. Cena po dogovoru.

Kmetijsko društvo ima v Beltinski šoli šesttedenski **kmetijski tečaj**. V programu je tudi predavanje o čebeloreji, in sicer v nedeljo dne 9. marca. Začetek ob eni popoldne. Vabijo se vsi čebelarji. S čebelarskim pozdravom Ivan Srež.

Pristen **ajdov med**, zajamčen pitanec, od popolnoma zdravih čebel, več sto kilogramov naprodaj. Dobiti je tudi še prvovrsten **cvetlični med**. — Pojasnila daje Ignacij Medved, čebelar, Kandija 100, p. Novo mesto.

Prodam več dobro obljudenih A.-Ž. panjev. — Cena po dogovoru. Anton Krek, kolar, Volča, p. Poljane pri Škofji Loki.

Prodam 40-50 kranjičev z mladimi maticami, dobro založeni z medom. Oddam celo število skupaj. — Cena po dogovoru. — Ivan Soklič, pošta Dob pri Domžalah. —

14 panjev kranjičev z mladimi maticami prodam. Ivan Žontar, čebelar, Virmaše 18 pri Škofji Loki.

Imam za oddati večjo množino medu za pitanje čebel. Zdravstveno stanje živalic izvrstno. Cena po dogovoru — Dr. A. Jenko, St. Vid pri Stični.

Zanesljivega pitanca

ajdovca, od zajamčeno zdravih čebel oddaja Adolf Arko, ravnatelj jetnišnice v Ljubljani. Cena po dogovoru.

Ajdov med

za spomladansko pitanje, od zdravih čebel, pozno točen, prodaja FRAN ŠUMENJAK, čebelar v Jarenini. Cena po dogovoru.



GLASILO ČEBELARSKEGA DRUŠTVA ZA SLOVENIJO V LJUBLJANI

UREJUJE AVGUST BUKOVEC, LJUBLJANA, GRUBERJEVO NABREŽJE ŠTEV. 14

Sklep za uredništvlo 20. dne vsakega meseca. Pisma v društvenih zadevah je naslavljali na „Čebelarsko društvo za Slovenijo v Ljubljani“. Naslov za denarne in blagovne pošiljke (vosek), naročila na čebelarske potrebščine: Blagovni oddelek „Čebelarskega društva za Slovenijo v Ljubljani“, lugoslov. knjigarna

V Ljubljani, dne 1. marca 1930. / Številka 3.

Letnik XXXIV.

Čebelarji in čebelarska zadruga.

Rudolf Gallob v Mežici.



enjeni gospod urednik! Zdi se, da stojimo pred odločitvijo glede ustanovitve »Čebelarske nabavne in prodajne zadruge«. Bodočnost bo pokazala, ali smo zreli voditi tako zadrugo sami. Potrebno je na vsak način, da se izvrši to počasi in varno. Članka v prvi številki letošnjega »Sl. Č.«: »Načrt naredbe o zaščiti in pospeševanju čebelarstva v Dravski banovini« in »Ustanovitev čebelarske zadruge« mi dajeta povod, da podam k njima nekaj misli.

Po mojem mnenju sta omenjeni zadivi poleg drugega dve glavni smernici našega bodočega dela.

Naredba o pospeševanju čebelarstva je gotovo zelo važna za nas vse. Saj bo vsestransko urejevala razvoj našega čebelarstva. Da se bo čebelarstvo razvijalo v splošno zadovoljstvo vseh čebelarjev, je potrebno, da se o tej naredbi razglablja in da o njej razpravljam podružnice na svojih sestankih. Čebelar misli počasi, zato

mu je treba dati časa in prilike, da razmišlja. To se zgodi pravilno tako, da se aktuelle čebelarske zadeve objavijo ter podružnice pozovejo k razpravljanju. Ni dosti, ako razpravljam o tako važnih zadevah samo odbori podružnic, ali celo samo odbor osrednjega društva: treba je vpoštovati mnenje vseh prizadetih. To pa potrebuje, kakor sem že omenil, precej časa, ker čebelar misli v resnici zelo počasi. Je pač star običaj, da se pečajo s čebelarstvom povečini kmet, mali posestnik, delavec itd., torej povečini ljudje, ki lahko poleg svojega dela mnogo mislijo in govore, težko pa vse to napišejo, ker jim pač manjka zmožnosti; imajo pa mnogo dobrih in pametnih misli. Zakaj bi torej ne pustili, da svoje dobre stvari znašajo na skupnih sestankih?

Brezplodno je početje, ako vodja kakega pokreta izda taka navodila, da potem nikogar ni, ki bi se po njih ravnal, ker po nikakem ne ustrezajo. Vsiliti se nikomur ne da nič! — Nudit se mora vedno prilika za pravočasno sodelovanje. Čebelar ni samo za to, da opravlja svoje čebele,

dolžan je delati tudi za skupno korist. Eden ne zmore vsega. Kar ne zmore eden, zmoremo vsi!

Vse nake lahko črpamo iz življenja čebelne družine, ki nas najlepše uči, kako naj delamo: vsi za enega in eden za vse. Kaj pomaga, ako bi matica še tako zaledla, pa bi čebele ne imele prilike iti na pašo? Kaj pomaga, ako ima osrednje društvo najboljšo voljo, da bi kolikor mogoče mnogo storilo za naš skupni napredek, če pa člani nimajo prilike, ali pa sami ne gredo na delo?

Čebelarji! Naša dolžnost je, da dela vsak po svojih močeh za skupni napredek. Kdor se tega ne zaveda, ni vreden, da je član našega društva. Dolžnost osrednjega odbora pa je, da vzgaja in poučuje svoje člane in da jim nudi priliko in čas za udejstvovanje v začrtanih smereh. Ves uspeh je zavisen od skupnega, vzajemnega dela. Osrednji odbor je potreben pri svojem delu vse naše podpore. Le potem je mogoč uspešen razvoj naprednega čebelarstva!

Sposobni in zmožni može na vodilnih mestih, a okrog njih sami požrtvovalni in delavni člani, tako si predstavljam našo »Čebelarsko nabavno in prodajno zadrugo«. Ako danes še ne moremo ustanoviti tako osnovane zadruge, potem je bolje, da počakamo, davzraste druga generacija, ki bo tega zmožna!

Vsaka zadruga potrebuje ljudi, ki se z vso vnemo posvetijo zadružnemu delu. Pošteno delo pa zaslubi pošteno plačilo. Zato je računati s tem, da bodo potrebni stalni uslužbenci s stalnimi prejemki. Stalni uslužbenci morajo biti stalno zaposleni, zato menim, da bi spadal pod zadrugo tudi blagovni oddelek. V tem primeru je sedva potrebna izpремemba društvenih pravil. Vse zadružno delovanje mora sloveni na dobrem poslovniku, ki mora vsekakor vsebovati natančna določila glede prevzemanja in razpošiljanja medu, na-

bave in prodaje čebelarskih potrebščin, garancije za blago itd.

Kako si je zamislilo vse to delo osrednje društvo, mi ni znano, ker do danes še niso bila objavljena celotna pravila. Za sedaj zadostuje, da navedem tu glavne pogoje, ki jih smatram za potrebne za dober obstoj zadruge i. s.:

1. delavni in podjetni odborniki, 2. prvovrstno, garantirano pristno, sortirano blago, 3. zagotovitev domačega in inozemskega trga.

Dandanes je tako, da je domači trg preplavljen s cenejšim (ponarejenim) medom tujega izvora (? Ured.), domači čebelarji pa imamo svoj prvovrstni pridelek na zalogi in ga ne morejo spečati. Cenen, slab pridelek si je znal osvojiti trg, zakaj bi ne imel te možnosti tudi dober, malo dražji pridelek? Na žalost imata pri nas sedaj slab in dober med isto ceno. Posameznik pač nikoli ne bo določeval cene medu, lahko bo pa to storila močna zadruga.

Glavna naloga zadruge bi bila skrb, da spravi med pravočasno po primerni ceni na domači trg ter na inozemski trg, in pa skrb za dobro reklamo. Ako bi kazala potreba, bi zadruga med razpečavalna tudi s posredovanjem inseratov (n. pr. v kantah po 5 do 10 kg). Prepričan sem, da bi bila razna letovišča v tuzemstvu in tudi v inozemstvu prav dobri odjemalci. Zanesljivo blago, opremljeno z lepimi etiketami! Omenjam pri tej priliki, da sem iskal stike za našo podružnico več mesecev v tuzemstvu in inozemstvu. Posrečilo se mi je odpremiti pred kratkim prvi dve pošiljki v inozemstvo. Odkrito priznam, da to delo ni prav lahko, ali primorani smo iskati sedaj pota, da vnovčimo svoj pridelek po primerni ceni tudi brez zadruge. Nepričerno lažje bi bilo to z zadrugo. Sila kole lomi!

Članek »Ustanovitev čebelarske zadruge« navaja nekaj, s čimer se nikakor ne morem strinjati. Tam čitam, da se bo vršil občni zbor dopoldne, posvetovanje o ustanovitvi čebelarske zadruge pa popoldne. Nikakor tudi ne drži, da se zaradi pomanj-

kanja prostora ne morejo priobčiti v »Sl. Č.« vsa pravila, češ, da se bodo itak prebrala na zborovanju. Dopisnik sam prizna, da to delo ne bo tako lahko, kot si ga mogoče nekateri predstavljajo. Treba bo mnogo truda, preden bo prišla zadružna v pravi tir.

Izkušnje uče, da bo treba obravnavati zadevo zelo previdno in premišljeno. Menim, da je treba ustanovitev izvršiti skupno, na dobro premišljeni osnovi in po dobro pretehtanem načrtu. Zato se ne strijam z načinom dosedanjega ustanavljanja in se bojim, ako ostane pri dosedanjem načinu, da bo nameravana zadružna polovičarska ustanova, ki bo ideji le škodovala in jo bo mogoče končno tudi pokopala.

Ako je osrednje društvo vse za ustanovitev zadruge potrebno pripravilo že pred leti, bi moralo zadevna pravila objaviti v »Sl. Č.«. Podružnicam je treba dati priliko, da o tem razpravljajo, vzamejo pravila v pretres in se poglobe v pereča čebelarska vprašanja. Prepričan sem, da velika večina čebelarjev ne pozna običajnih pravil, ki so predpisana za ustanovitev zadruge. Članstvo se ne more navdušiti za stvar, ki mu je ni prej nihče zadostno raztolmačil in razložil. Delegati podružnic na občnem zboru ne morejo zavzeti svojega stališča napram ustanovitvi zadruge, ako se bodo pravila šele tam prebrala. Pravilnik je dusa zadruge, zadružna pa je članstvo!

Da bi se vršil občni zbor dopoldne, posvetovanje o ustanovitvi zadruge pa popoldne, se mi zdi skoraj nemogoče. Mislim, da je zadružna zadeva občnega zbora!? Kdo more jamčiti, da se bodo popoldanskega sestanka udeležili vsi delegati? Večina delegatov se bo odpeljala iz Celja gotovo že v prvih popoldanskih urah. Ali ne čutimo čebelarji nikake potrebe za medsebojno spoznavanje? Ustanovitev zadruge naj bo na dnevnem redu občnega zbora!

Zadružno bodo tvorili člani čebelarji, zato je potrebno, da prvo besedo o njej izpregovorijo oni, ki nameravajo postati zadružniki. Nepravilno se mi zdi, ustanav-

ljati zadružno prej, preden se je članstvo o njej izreklo."

Naloga pripravljalnega odbora bo, da temeljito pouči društvene člane o namenu in pomenu zadruge in jih privede do prepričanja, da je naša rešitev možna le v skupnem, složnem delu za skupni napredok!

Ako si tega nismo v svesti, je vsako nadaljnje razpravljanje potrata časa. Kar na slepo se ne bo prijavil nihče in krivi bodo zopet člani, ker se ne zanimajo! Zato naj tukaj še enkrat v bistvu ponovim, kar sem dejal na koncu svojega članka, priobčenega v 6. številki »Sl. Č.« v letu 1929.:

1. Pripravljalni odbor naj takoj objavi v »Sl. Č.« pravila, ki jih ima že pripravljena osrednji odbor, in pozove vse podružnice, da jih vzamejo v pretres.

2. V »Sl. Č.« naj se otvorí prostor za svobodno debato o tej stvari in se objavljajo vsi sklepi in predlogi raznih podružnic.

3. Podružnični odbori so dolžni sklicevati članske sestanke, na katerih naj se obravnava poleg drugih čebelarskih zadev tudi vprašanje ustanovitve lastne zadruge in se razmotrovajo njena pravila.

4. Vsem predavateljem na letošnjih čebelarskih tečajih se nalaga dolžnost, da se poglobe tudi v zadružno vprašanje in o tem na tečajih govore."

5. Osrednji odbor naj pri kralj. banski upravi zaprosi za podporo.

6. V določenem roku, najkasneje pa meseca junija, naj se sestanejo delegati vseh podružnic »Čebelarske zveze v Celju« v Celju ali v Mariboru, delegati vseh ostalih podružnic v Ljubljani. Ta sestanka bosta pokazala jasno sliko delovanja posameznih podružnic in bosta nekak ključ do naše zrelosti. Zanimivo bo zvedeti, kje se nič ne dela in samo zabavlja, kje se čebelarji pritožujejo in težko delajo, in kje se uspešno dela ter kako se uspešno dela.

7. Ako privedeta ta dva sestanka do pozitivnih zaključkov (t. j.: ako se izreče večina delegatov za zadružno in je prijav-

* Kaj pa, če bi moral predavatelj govoriti proti svojemu razumu in prepričanju? — Op. uredn.

ljenih vsaj 1000 članov), se skliče takoj, najkasneje pa v enem mesecu, ustanovni občni zbor zadruge.

Opozarjam na te točke vnovič z željo, naj vsak čebelar o njih razmišlja.

Končam s pripombo, da se ustvarja le po načrtih. Najbolj varno je hoditi po za-

črtani poti, kar posebno dobro vedo planinci. Če se ne upamo ali ne moremo najti prave poti, ostanimo rajši doma, pa si kumpimo velikanski sod, ustanovimo družbo »Medocet«, proizvajajmo medeni kis in čakajmo prav kislih obrazov na boljše čase!

Čebelarstvo v kamniškem okraju.

I. Mayer v Dobi.

III. Tuhinjska dolina.



d Kamnika naravnost proti vzhodu se vleče Tuhinjska dolina, ki jo namaka potok Nevljica, prihajajoča tam izpod Kozjaka. Preko tega klanca se prevali cesta v strmih ovinkih proti Špitaliču in Motniku in dalje proti Štajerski. Ta cesta je že zelo stara. V srednjem veku je bila tu glavna prometna zveza iz Ljubljane preko Kamnika in Motnika v Celje. Trg Motnik je ponosen na svojo preteklost. Obrambni »turn« se omenja že leta 1135. Leta 1422. je postal Motnik trg in je prišel po smrti svojega gospodarja Urha II. Celjskega pod Habsburžane. Od nekdaj je spadal Motnik pod Štajersko, šele Napoleonova Ilirija ga je priključila h Kranjski.

Vsa dolina je ozka in približno 20 km dolga. Proti severnim vetrovom je precej dobro zavarovana s široko Menino planino in njenimi podaljški, ki se vlečejo tja do Stranj. Vsi ti vrhovi so porastli z lepimi smrekovimi in bukovimi gozdji, vmes pa se vrste pašniki, košenice in jase. Svet pada polagoma proti jugu in tvori mnogo malih gričkov z manjšimi ali večjimi naselbinami, ki so razmeščene po pravcatem raju sadovnjakov. Proti jugu je dolina hladna in mokrotна, pa tudi zelo malo naseljena. Gričevje, ki se vije od Št. Ožbolta prav do Kamnika, pada namreč precej strmo v dolino in meče senco daleč v dno doline. Blizu Tuhinja stoji mlin, kamor solnce več zimskih mesecev ne posije!

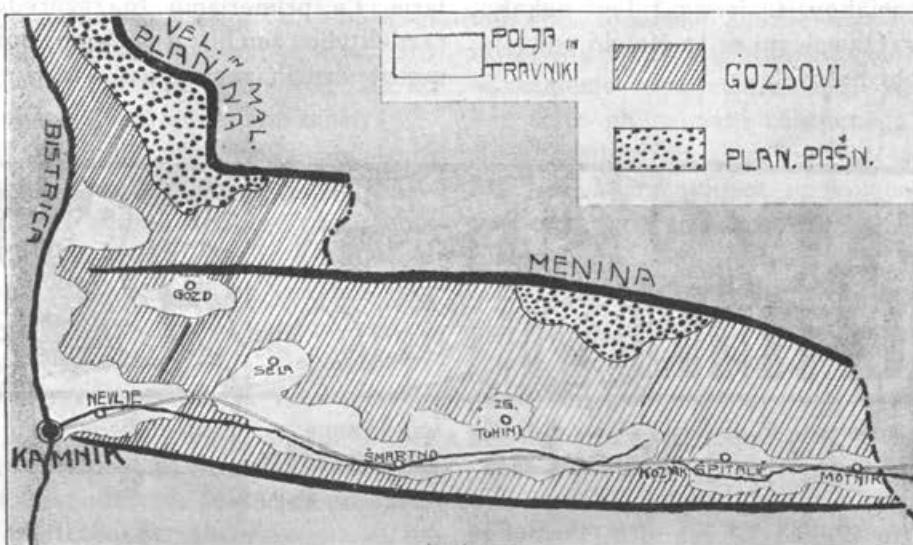
Dno doline je bolj močvirno, vendar nudi s svojimi cvetočimi travniki čebelam precej izdatne paše. Južno gričevje je porastlo z lepim gozdom, kjer mnogokrat še pred sv. Petrom medi smreka. Izredne vire nektarja nudi čebelam tudi mnogo gozdnega grmovja (krhlika in robidovje), ob ugodnih letih pa zlasti borovnice.

Za čebelarstvo nadvse ugodna je severna stran doline s svojimi grički in grampami. Tam okrog je vse polno solnčnih travnikov in malih jas, kjer izgine sneg že zgodaj in odpre črni teloh svoje velike in mnogoštevilne cvete že prav rano. Kmalu potem izgine sveža zelena barva mlade trave dobesedno pod obilico rumenih cvetov navadnega regrata. Ko pa kleplje kosec po dolinskih travnikih svojo koso, se odevajo vsi ti grički v pestro cvetno odejo. Čim dalje teko dnevi v leto, tem višje v goro pleza cvetje, dokler se o sv. Jakobu nekako ne ustavi na planinskih pašnikih. Kosec polagoma stopa više v hrib, pred njim pa so se že čebele opajale na prostranih pomladnih cvetočih livadah.

Dasi ne medita posebno izdatno ne jabolov ne hruškov cvet, vendar nabero čebele ob ugodnem vremenu na mirijadah rožnatordečih cvetov precej medu. Meseca maja je okolica Zg. Tuhinja in Šmartna en sam cvetoči raj; tam pokrivajo sadovnjaki nad polovico km²! Zelo mnogo je češpljevih dreves. Na teh bero čebele zelo mnogo. Dasi je tamošnja okolica polna sadnega drevja, vendar je le malokatero leto čebelarju naklonjeno. Le 1922. l. sem

točil med s sadnega drevja, ki je bil svetlo zlato rumen in prijetnega duha. Še bolj nezanesljiva je ajda. Ljudje sejejo še po večini črno ajdo in vsa dolina naravnost opojno zadehti ob njenem cvetenju. Žal, da premnogokrat uničijo vse nade močni bladni vetrovi, ki se polagoma pomikajo z ohlajenih vrhov v dolino. Sicer je pa malokatero leto toliko neugodno, da ne bi panji nabrali vsaj večji del zimske zaloge. Oče Jakob Kodra je trdil, da je v dolgi dobi svojega 42 letnega čebelarjenja le

Svoje dni so Tuhinjci prenašali čebele v pomladansko vresje daleč tja na Kolovrat, ki je gorski hrbet vzhodno od Peč. Posluževali so se v to svrho krošenj, nekakih lesenih nosilnic. Tudi Gorenjci imajo enake. Oče Jaka mi je pripovedoval, da je v mlajših letih mnogokrat nesel skoro prazne kranjice v pašo visoko naložene, nazaj pa jih je mogel nesti komaj po tri! Dandanes ne prenašajo več. Menda so ljudje vresje preveč uničili in porabili za metlice in steljo.



dvakrat moral dati čebelam vso zimsko zалогу, pa tudi dopolnjeval je ni premnogokrat.

Vsekakor premalo pa je izrabljena tudi hojeva paša na Menini. Njena široka pleča so pokrita s krasnim, starim gozdovjem, dolinice in ravni pa so lepe gorske košnice in pašniki. Res imajo čebele iz niže ležečih vasic precej visoko do teh gozdov, vendar so mi leta 1922. dvakrat dobesedno napolnile medišča v času od sv. Petra do sv. Jakoba. S primerno organizacijo bi se dali postaviti potrebni čebelnjaki više vgori, kamor bi potem vsaj domaćini čebele v pašo prevažali, odnosno prenašali. O pravem prevažanju tu ne more biti govor, ker tamošnja gorska pota za to niso primerna.

Da tudi neugodnim letom obisk Tuhinjske doline ni zabranjen, je pokazalo leto 1924. Udarec je sledil udarcu. Donosa je bilo tisto leto v maju 170 dkg, v juliju 80 dkg in v avgustu 300 dkg, vsega skupaj torej samo 5 kg 50 dkg! Vseletni padec je kazal 7 kg 70 dkg. Letni uspeh: ob koncu leta je bil panj za 2 kg 20 dkg lažji, torej ni prinesel niti zimskie zaloge. Grozno je zima gospodarila tam, kjer čebelar ni pravočasno pomagal s sladkorjem...

Počenši od Kamnika, leže po vrsti občine Nevlje, Gozd, Podhruško, Loke, Hruševka, Šmartno, Zg. Tuhinj, Špitalič in Motnik. Zemljišča so razdeljena okroglo v ha nekako takole:

Vsa dolina meri torej nad 123 km², za nas čebelarje pa pride v poštov komaj

Okoliš	Njive	Tračniki in pašniki sadow- n ak!	Gozdi	Nerodo- vitna zemlja	Skupno
1. Nevlje — Sela	592	1393	25	2228	113
2. Šmarino	471	414	32	1475	61
3. Zg. Tuhinj	330	419	29	1334	60
4. Špitalič	318	560	14	2054	38
5. Motnik	82	62	3	215	13
Skupno	1793	2848	103	7306	285
					12335

80 km², pa je še od tega nad polovico gozda, ki medi le ob ugodnih letih. Na ostalih 40 km² se mora preživljati približno 700 plemenjakov, to je na 1 km² nekako 18 panjev. Ob rojevni se to število podvoji, včasih celo potroji!

Okoliš	Število čebelarjev	Kranjč	A.Ž.	Druži panji	Skupno
1. Nevlje - Selca	18	126	28	40	194
2. Šmarno	18	95	4	—	99
3. Zg. Tuhinj	17	87	80	19	186
4. Špitalič	18	125	21	—	146
5. Motnik	11	59	2	—	61
Skupno	82	492	135	59	686

Iz goreњe razpredelnice posnemam, da prezimuje 82 tuhinjskih čebelarjev letos 686 panjev, ali okroglo 8 panjev na čebelarja. Če primerjamo to razpredelnico z razdelitvijo zemljišč, pa nam pokaže še mnogo drugih zanimivosti. (Dalje prih.)



ČTIVO za ZAČETNIKE

Henrik Peter nel v Bukovem žlaku.

April.

Meseca aprila še ni povsod pričakovati izdatne čebelne paše. Le v zavetnih in prisojnih legah, kjer je mnogo pomladnega vresja in teloha, je mogoče, da naberejo čebele nad svojo potrebo. Ne morem nobenemu čebelarju svetovati, da bi prevažal čebele kam daleč v vresje. V tisti dobi kaj rad zapade sneg in čebele, ki so vajene izletavati, planejo v sneženo, bleščajo se naravo in poginejo. Kaj pomaga, ako naročimo kakemu nečebelarju v bližini pasišča, naj pazi na čebele, ko pa katastrofe pri najboljši volji ne more prečiiti. Kdor ne more k čebelam v vresju, kadarkoli je treba, naj jih tja ne prevaža.

Kar velja o vresju, velja v še večji meri o vrbi, ki raste ob potokih. Veter pomete nebroj čebel v vodo; odtod pregovor: Kar čebele na vrbi naberejo, to trikrat s svojim življenjem plačajo.

Pa še nekaj je, kar ne govori preveč za zgodnjepomladno pašo: čebele po taki paši zelò rade rojijo, kar ne ugaja skoraj nobenemu lastniku, ki čebelari na med.

Večina čebelarjev torej v začetku tega meseca nima izdatne čebelne paše v svojem okolišu. Ker pa čebele v aprilu povsod že močno zaledajo, naj bo vsak čebelar pozoren na zalogo živeža in naj nudi čebelam vode v napajalniku.

Pri teh dveh točkah se moram pomudititi dalje časa.

Ta mesec je čas temljitega pregledovanja panjev. Ako je v minulem mesecu za-

dostovalo, da smo se prepričali, imajo-li čebele dovolj živeža, se moramo ta mesec prepričati, imajo-li vse družine dobre matice.

Pregledovanje moramo vršiti brez naglece in smotreno. Čebelar naj pomisli, da panja sploh ne odpre, ako ne utegne delati tako, da čebelam ne škoduje. Za pregledovanje izberemo lep dan brez vetra in z dovoljno zračno toploto in sicer čas med deveto in dvanajsto uro dopoldne in tretjo ter peto uro popoldne. Opoldne ne bomo delali, ker takrat mladice prašé. Čebelar si pripravi potrebno orodje ter kadilo za pomirjevanje čebel. Pripravi si tudi kos papirja in svinčnik, da si bo vse, kar bo v panju opazil, lepo sproti zapisal.

Po teh pripravah odpre panj, odstrani odojo in odpre previdno brez trušča okence. Preden ga odpre, je dobro, da čebele malo nakadi skozi zaklopnicu. Ko je okno odstranjeno, pusti najprej, da se morebitne čebele z okna sprašijo v panj, potem pa vtakne v panj sipalnik, da čebelice ne bodo padale na mrzla tla in tamkaj otrpnile. Pri prečnem delu (n. pr. v dunajskem panju) vzamemo sat za satom ven, menjaje zgornjega in spodnjega, dokler ne pridemo do prvega zaleženega sata. Razume se, da moramo sate postavljati na primerno kozico, da ne padajo čebele po tleh.

Iz prvega zaleženega sata se običajno že da spoznati kakovost matice. Ako je pokrita zalega lepo strnjena in podobna deski iz rjavega lesa, okoli pokrite zalege pa vidimo lepo zvršcene žerke in jajčeca, je matica izborna. Nespameten bi bil, kdor bi jo hotel po sili videti in jo spraviti s tem v nevarnost. Ako pa prvi zaleženi sat našim željam ne ustreza, še ne smemo matice obsoditi, ampak moramo seči še nekoliko globlje v panj. Ako tudi na prihodnjem satu zalega ni lepa, se prepričajmo, da li so v satju jajčeca ali jih ni. Ako ni mlade zalege, je panj sumljiv, da je brezmatičen; aко pa je mlada zalega, si zapišemo, da je kakovost matice dvomljiva.

Ko devamo sate nazaj v panj, zapazimo v nekaterih krajih in v nekaterih letih, da

je prvi sat tik zadnjega zaleženega sata nabito poln cvetnega prahu ali obnožine. Ako je panj tako močan, da zasedejo čebele precej več satov nego je zaleženih, je dobro, da poiščemo izdelan in nekoliko meden sat s čebelnim delom brez obnožine in ga denemo v panj tik poleg zadnjega zaleženega sata, ostale pa, kakor so bili prej v panju. S tem nudimo matici, da zaleže še ta sat. Temu opravilu pravimo »povečanje plodišča«.

Pri panjih s podolžnim satjem (AŽ panji) je pregled vsekako enostavnnejši. Ko panj odpremo, pogledamo proti odprtemu žrelu in takoj vidimo, kje sedijo čebele. Najprej odvzamemo nezasedene sate, ako jih je kaj, sicer pa najmanj zasedenega na lev strani, potem pa jemljemo sat za satom ven ter jih postavljamo na kozico, dokler ne dobimo prvega zaleženega sata. Tega si ogledamo. Ako vidimo zaledo lepo strnjeno, okoli nje pa žerke in jajčeca, je matica dobra in nadaljnje delo nepotrebno. Dobro je, da pri vseh panjih odstranimo prizidke (voščene kepice) na rešetki in na satnikih, v kolikor smo jih ven vzeli, ker s tem pridobimo vosek in obvarujemo čebele smrti pri vračanju satov v panj. Pri podolžnih satih (v AŽ panjih) ni potreba večati plodišča, ker ga čebele itak same zadostno večajo proti žrelu in proti okencu. Slabo stanje zalede zapišemo: ako je zaleda na vseh razvojnih stopnjah od jajčeca do bube, zapišemo, da je stanje nezadovoljivo, aко je pa v panju sama pokrita zalega, zapišemo, da je panj sumljiv brezmatičnosti.

Zgodi se tudi, da so kateri panji brez zalede in da čebelar matico najde ali pa je ne najde. Takega panja naj ne razdira, ampak naj si le zabeleži, da v panju ni zalede.

V prejšnji številki sem opisal, kako pregledamo kranjice. Kdor je to storil v minulem mesecu, naj to sedaj ponovi, kdor pa tega ni storil, naj panje sedaj brezpojno pregleda.

Kako pa naj postopa čebelar s panji potem, ko jih je temeljito pregledal?

Evo navodil!

1. Panj, ki ima lepo čebelno zalego, ne potrebuje drugega, nego da ga pustimo v miru, ako ima dovolj zaloge.

2. Ako smo v panju našli tu in tam kako celico z močno vzbočeno kapico, v celici pa trota, še ne smemo matice zaraditega obsoditi. To se zgodi pomladi pri najboljših materah.

3. Ako smo v panju našli le pokrito zalego ali pa sploh nobene, je panj sumljiv, da je brez matice. Takoj obsoditi ga ne smemo, pač pa ga preizkusimo! V ta namen mu pokladajmo dva zaporedna večera po $\frac{1}{2}$ l zelo razredčenega medu (1:1). Ako ima matico, in sicer rodovitno, bo zaledla, da bo veselje, o čemer se prepričamo nekoliko dni po krmljenju.

4. Ako najdemo zalego v vseh dobah razvoja, ampak nestrnjeno, počakajmo! Mogoče je, da matica ni mogla strnjeno zaledati, ker niso bile celice prazne. Kakovost ozir. stanje zalege se včasih popravi, a tako redko, da se ne izplača na to čakati, ako ni družina močna.

5. Panji, ki imajo tako zvano grbasto zalego, oziroma močno vzbočene pokrovce na čebelnih celicah in nič čebelne zalege, so izgubljeni, ker je družina brezmatična ali pa ima jalovo lansko matico. Tako družino je treba takoj omesti v travo, da se čebele spraše v druge panje, njih panj pa odstraniti ali vsaj žrelo zapreti.

Sicer pa svetujem vsakemu čebelarju, da odstrani vse družine, ki niso življenja zmožne, tudi tiste, ki bi se šele o kresu razvile do viška. Slabiči le povečajo število čebel v okolišu, ne da bi imel čebelar od njih kaj haska. Celo nasprotno se zgodi, zakaj ti nepridipravi poberejo med pred nosom plemenjakom, ki razveselijo čebelarja s svojim presežkom, katerega jemlje s zadovoljstvom iz medič.

Pod točko 3. omenjene družine, ki prekinejo zaleganje, ako zmanjka paše, ali ki vobče močno zaledajo šele sredi meseca aprila, so običajno najboljše za donos medu, ker pozno zaledajo, toda tako, da res kaj izda. Taki panji ne tratijo svojih moči z gojenjem zalege in z nepotrebnimi

izleti v hladni pomladi. Čebelar naj pazi, da se ne prenagli s sodbo in ne uniči svojih najboljših plemenjakov.

Kar se tiče združevanja družin, ne morem dovolj priporočati, naj ne dodajajo slabicev slabiciem ali pa šibkejšim panjem. Meni se je obnesel edino le sledeči način združitve.

Slabičeve sate vzamem iz panja in jih dodam obema sosednima panjemata tik njih zalege, slabiceve čebele pa ometem v travo, da se sprašijo v sosednja panja. Razume se, da velja to samo za podiranje slabicev s pravo matico. To moramo slabici vzeti šest ur poprej. Trotovsko zalego moramo uničiti, čebele pa zunaj omesti, da se spraše v sosednje panje.

Strah, da bi se čebele pri združevanju klale, je prazen. Ako bi se to vendarle pripetilo, je temu skoraj vedno kriv čebelar, ki ne strpi, da bi se čebele dodobra nasrake medu. Čebelo s polnim tovorom medu sprejme vsak panj. Srečna združitev pa postane dvomljiva, ako hoče čebelar napraviti vse v enem dnevu in zaraditega vse vprek podira, da silijo v posamezne panje čebele iz raznih podrtih panjev.

Po končanem temeljitem pregledu panjev naj čebelar prepusti čebele svojemu naravnemu razvoju, pripravi pa naj vse, kar je potrebno za tisti čas, ko so čebele na vrhuncu razvoja. Pripravi naj panje in vrše za roje, satnice itd., da ne bo brezglaven tekal okoli in nadlegoval sosednje čebelarje, ki so takrat sami s svojim delom prezaposleni.

Zunaj čebelnjaka naj posveti čebelar vso pažnjo mrtvim čebelam. Ni si mogoče misliti zglednega čebelarstva brez snage. Vedno me veseli, ako najdem v čebelnjaku in okoli njega snago in red. Ni s tem rečeno, da naj bo čebelnjak lepa vrtna stavba. Nasprotno sem celo opazil, da čebele najbolj ljubijo enostaven čebelnjak, ki je zbit iz krajnikov, brez olepšav in brez barv. To je umevno. Saj čebela po svoji naravi ljubi votlo drevo (panj) in se gotovo počuti najbolje v neozaljšanem čebelnjaku. A snaga mora biti! Mrtve čebele je treba skrbno zbirati in sežgati ali pa globoko

pokopati, da niso, ko se razkrajajo, izvirališče kužnih glivic.

Jako važno je vprašanje napajanja čebel. Vse obsodbe so vredni napajalniki, ki je v njih stoeča voda, n. pr. korita z mahom, s plavajočimi trskami ali slamo i. t. d., ker se pri njih ne da preprečiti, da bi bolezenske kali ne zašle v vodo in bi jih čebele ne zanesle v zdrave panje.

Napajalnik za čebele naj bo tako napravljen, da voda odteka v propuščajoča tla. V ta namen razkopljemo na prav solnčnem prostoru, 20 do 30 korakov od čebelnjaka, tla in zemljo nadomestimo s prodrom. V prod zabijemo 4 količke, nanje pa pribijemo ozko vodoravno desko. Nanjo postavimo staro pločevinasto posodo, ki ima na dnu malo, s tenkim šilom napravljeno luknjico, skozi katero kaplja voda. Vodne kaplje kapajo na kako široko

desko, ki smo jo poševno prislonili na količke. Vsa ta naprava stane malenkost in zadostuje popolnoma. Posodo je treba z vodo napolniti zjutraj, pa bo voda ves dan polzela po deski, ne da bi napravila mlako; saj jo pozira prod.

Vodi je dobro primešati nekoliko soli, in sicer na 16 litersko posodo (kanto) 3 do 4 jedilne žlice. Voda naj bo po možnosti mehka, torej deževnica ali pa iz potoka; le v sili rabimo vodo iz vodnjaka.

Dokler trpijo čebele zaradi mraza, je dobro, da vodo vsak dan segrejemo, preden jo vlijemo v kanto. Kanta naj bo zaprta, da ne pridejo čebele vanjo.

Spomladi privabimo čebele k napajališču s tem, da postavimo solnčnega dne k deski satje, ki vsebuje malce medu. Ko so se čebele napajališču privadile, ga ne opuste več.

Opazovalne postaje.

Jos. Verbič — Ljubljana.

Mesečna poročila za januar 1930.

V ečina postaj. V prvi in drugi tretjini meseca smo imeli več solnčnih dni. Toplina zraka je bila ves čas zelo zmerna in višja kot druga leta; sredi druge mesečne tretjine, še bolj sredi zadnje, se je tako dvignila, da so se čebele nekoliko dni dobro prašile. Mrtvic po panjih je bilo zelo malo. Neugodnih pojavorov nismo opazili

S k o f j a L o k a i n S v. G r e g o r. Nekateri plemenjaki kljub primerнемu vremenu niso leteli. Bali se zanje nismo, ker smo vedeli, da jim ne manjka ničesar.

V i r m a š e. Bolj všeč nam bi bilo nekoliko mrzlejše vreme, da bi čebele ne začele prezgodaj z zaledanjem.

D o b. Naši panji so imeli mnogo mrtvic. Vzroka nismo mogli dognati. Čebele so zelo iskale in donašale vodo.

R o v a. Nekateri čebelarji so letos, spominjajo lanske hude zime, zadelali panje spredaj s slamo in z deskami, kar je pri dobrih A.-Ž. panjih nepotrebno. Čebele zato niso mogle izrabiti lepih izletnih dni. Zgodilo bi se tudi lahko, da bi se zadušile.

V a včja v a s. Konec meseca nas je razveselil s prvo obnožino.

P t u j. Na mnogih panjskih bradah sem pri zadnjem prašenju našel pohabljenе mlade čebele, kar mi je bilo v dokaz, da so matice začele delovati že v začet. meseca.

V r ř e j. Naše živalice so zgodaj začele s snaženjem svojih stanovanj. Ameriško žrelo in podložena lepenka sta mi prav dobro rabila, da sem jim delo olajšal.

C e z a n j e v c i. Poraba hrane je bila majhna, četudi nisem imel panjev odetih do konca meseca. Prepričal sem se, da je boljše, ako jih pred začetkom zaledanja ne odenem pretoplo.

G u š t a n j. Eden izmed panjev je bil zelo nemiren in čebele so letele iz njega pri + 2° C. Ko sem mu notranjost razgrel z vročo strešno opeko in mu dal vode, so se umirile. Posledica razgreta je bila tudi, da so se presedle na sosednje sate.

N e d e l j i c a. Tehtanec ni pokazal nikake izgube. Navzel se je vlage, ker je stal na planem in je bila večinoma vso dobo gosta megla.

Mesečni pregled za januarja 1930.

Kraj (z morsko višino)	Oznaka opazo- vanega panja	Panj je na teži						Toplina zraka						Dni je bilo											
		pridobil v			izgubil v			v mesecu čistih dkg			največ pridobil dkg			C°			snežom			deževnini			poljasnih		
		1.	2.	3.	1.	2.	3.	mesečni tretjni dkg	pri- dobil	po- rabili	dne	dkg	dne	naj- višja	naj- nižja	srednja me- sečna	snežom	deževnini	poljasnih	jetrenih	lastnih	vetrovinih			
Ljubljana (305 m)	A.-Ž.	-	-	-	10	10	-	-	30	-	-	+11	-6	+0.6	3	9	2	15	11	5	2				
Vič pri Ljubljani (298 m)	A.-Ž.	-	-	-	15	15	20	-	50	-	-	+10	-5	+1.3	4	9	4	17	4	10	3				
Št. Vid nad Ljubljano (314 m)	A.-Ž.	-	-	-	20	10	20	-	50	-	-	+10	-7	-0.4	6	8	4	17	11	3	1				
Tacen pod Šmarno goro (314 m)	A.-Ž.	-	-	-	25	30	50	-	11.5	-	-	+12	-7	+1.8	7	4	6	23	2	6	6				
Škofja Loka (349 m)	A.-Ž.	-	-	-	25	30	25	-	80	-	-	+10	-4	+3.0	3	7	3	21	3	7	11				
Virmaše pri Šk. Luki (361 m)	A.-Ž.	-	-	-	30	25	30	-	85	-	-	+11	-5	+2.9	4	7	4	14	8	9	8				
Blejska Dobrava (577 m)	A.-Ž.	-	-	-	30	25	45	-	100	-	-	+9	-6	+1.1	5	2	1	18	9	4	1				
Dob (305 m)	A.-Ž.	-	-	-	20	30	30	-	80	-	-	+11	-9	-0.4	5	5	3	12	10	5	6				
Rova na Gor. (350 m)	A.-Ž.	-	-	-	25	30	15	-	70	-	-	+10	-8	+1.4	6	7	2	15	5	11	2				
Breg-Križe (483 m)	A.-Ž.	-	-	-	20	30	30	-	80	-	-	+8	-5	+1.4	5	5	5	13	6	12	-				
Cerknica (575 m)	A.-Ž.	-	-	-	25	30	15	-	70	-	-	+8	-7	+1.0	5	9	2	16	15	-	12				
Sv. Gregor pri Ortniku (736 m)	A.-Ž.	-	-	-	24	20	20	-	64	-	-	+9	-6	+1.1	2	5	2	14	9	8	10				
Krka (300 m)	A.-Ž.	-	-	-	15*	25	45	-	85	-	-	+14	-7	+0.5	1	5	2	17	5	9	12				
Vavčja vas p. Semiču (280 m)	A.-Ž.	-	-	-	15	20	35	-	70	-	-	+12	-5	+1.3	9	7	4	20	6	5	4				
Novo mesto (180 m)	A.-Ž.	-	-	-	20	20	30	-	70	-	-	+12	-10	+0.3	3	6	3	16	7	8	-				
Ptuj (221 m)	A.-Ž.	-	-	-	25	30	70	-	125	-	-	+14	-7	+3.5	3	1	-	13	14	4	10				
Sp. Ložnica pri Žalcu (252 m)	A.-Ž.	-	-	-	25	30	35	-	90	-	-	+7	9	+0.1	5	6	2	15	14	2	15				
Orehova vas p. Marib. (270 m)	A.-Ž.	-	-	-	30	25	30	-	85	-	-	+13	-7	+4.9	3	5	1	19	7	5	7				
Sv. Duh na Ostr. vrhu (536 m)	A.-Ž.	-	-	-	30	45	60	-	135	-	-	+8	-10	-2.5	3	2	2	11	10	10	14				
Vrjež pri Ljutomeru (176 m)	A.-Ž.	-	-	-	10	20	15	-	45	-	-	+12	-9	0.0	5	3	-1	17	12	2	12				
Cezanjeveci (182 m)	A.-Ž.	-	-	-	20	50	-	-	70	-	-	+12	-9	+0.5	3	6	3	16	12	3	21				
Guštajn (398 m)	A.-Ž.	-	-	-	25	35	10	-	70	-	-	+5	-10	-2.0	2	5	-	12	2	17	10				
Jarenina (262 m)	A.-Ž.	-	-	-	10	20	22	-	50	-	-	+17	-12	-0.2	3	6	1	20	3	8	24				
Nedeljica (Beltinci) (170 m)	Amerikanec	-	-	-	0	0	0	-	0	-	-	+12	-7	+1.3	5	3	3	19	4	8	16				

Računski zaključek upravnega oddelka za leto 1929.

D o h o d k i	Din	P	S t r o š k i	Din	P
Članarina	68.794	10	Urednikova in upravnika nagrada itd	10.500	—
Inserati	66	—	Sotrudniki	3.216	25
Obresti p. h	41	30	Tiskovni stroški	28.445	—
Podpora za lit. tečaje in predavanja	24.464	—	Razposiljanje »Slov. čebelarja«	7.250	80
Razno	3.002	—	Oglasni davek	8	—
			Tečaji, predavanja, potnine	14.348	—
			Opazovalne postaje	3.839	70
			Knjižnica	116	—
			Cebel. muzej	1.663	—
			Manipul. p. h. in položnice	1.476	28
			Gotovina v blagajni	25.504	37
				96.367	40

Računski zaključek blagovnega oddelka za leto 1929.

D o h o d k i	Die	P	S t r o š k i	Din	P
Izkupiček za prodano blago	355.179	30	Nakup blaga	318.060	35
Gotovina v blagajni koncem leta 1928	67.827	82	Rezija	35.574	60
Gotovina v p. h. na Dunaju koncem leta 1928	204	57	Izdelovanje satnic	43.547	73
Gotovina v p. h. v Ljubljani koncem leta 1928	5.943	01	Zavarovalnina	32	—
			Gotovina koncem leta 1929	22.623	73
			Gotovina v p. h. na Dunaju koncem leta 1929	204	57
			Gotovina v p. h. v Ljubljani koncem leta 1929	9.111	72
				429.154	70

Ljubljana, dne 17. februarja 1930.

Pregledala in v redu našla:

Emil Flere, m. p.

Fr. Lunder, m. p.

Bilanca upravnega oddelka dne 1. februarja 1930.

A k t i v a	Din	P	P a s i v a	Din	P
Čebelarski muzej	12.000	—	Kreditorji	23.392	—
Opazovalne postaje	12.000	—	Zaklad za čebelarski dom	101.942	—
Inventar	600	—			
Knjižnica	4.000	—			
Vrednost starih letnikov »Slov. Č.«	1.000	—			
Gotovina dne 31. decembra 1929	25.504	—			
Prirosek gotovine v januarju	14.324	65			
Primanjkljaj	55.905	35			
	125.334	—			
	125.334	—			

Bilanca blagovnega oddelka dne 1. februarja 1930.

A k t i v a	Din	P	P a s i v a	Din	P
Debitorji do rač. kn. XXVI. zad.	25.290	—	Kreditorji	14.034	—
Zaloga blaga	225.000	—	Cisto premoženje	298.049	02
Inventar	1.000	—			
Inventar z: izdelavo satnic	27.000	—			
Gotovina dne 31. decembra 1929	22.623	73			
Gotovina v p. h. na Dunaju } dne 31. decembra 1929	2.057	57			
Gotovina v p. h. v Ljubljani } dne 31. decembra 1929	9.111	72			
	312.083	02			
	312.083	02			

Ljubljana, 17. februarja 1930.

Pregledala in v redu našla:

Emil Flere, m. p.

Fr. Lunder, m. p.

Društvene vesti.

Tečaji in predavanja.

Tečaj za spoznavanje in zatiranje kužnih bolezni se bo vršil meseca aprila takoj po veliki noči v Ljubljani. Tečaj bo trajal dva dni. Udeležencem bomo povrnili potne stroške in jim preskrbeli cenejo prehrano in prenočišče, ako dobimo tozadevno podporo. Ta tečaj bo enak tistem, ki ga je društvo priredilo lansko leto meseca julija. Tečaj se bo vršil deloma v bakteriološkem zavodu, deloma v Marijanšču. Vsi, ki bi se ga radi udeležili, naj se prijavijo po dopisnici tajništvu do 15. marca. Dan in dnevni red tečaja bomo priobčili v 4. številki našega lista. Pričakujemo, da bodo čebelarji uvideli važnost tega tečaja in se zglasili v obilnem številu.

Čebelarsko predavanje po radiju. Opozarmamo vse čebelarje na čebelarsko predavanje po radiju, ki se bo vršilo dne 2. in 23. marca ob 15. Predaval bo g. Okorn. Čebelarji, ne zamudite te ugodne prilike! Poslušajte predavanje, ki bo zelo važno in koristno za vse čebelarje!

Podružnica za Maribor in okolico priredi v nedeljo, dne 9. marca, v primeru slabega vremena pa dne 16. marca t. l. ob 14 v Racerjem dvoru pri Mariboru čebelarsko predavanje. Predavatelja pošlje zveza čebelarskih podružnic v Celju.

Podružnica Sv. Jurij ob j. ž priredi dne 10. marca na kmetijski šoli v Sv. Jurju celodnevni tečaj o kuhanju voska in napravo satnic. Tečaj bo vodil g. J. Kosi iz Celja.

Izvršena predavanja. Dne 5. januarja t. l. je na Viču ob prav dobrini udeležbi predaval g. Bukovec o nemiru v panju kot vzroku slabega prezimovanja. — Dne 6. januarja t. l. se je vršil tečaj v Trbovljah. Ob prav dobrini udeležbi je predaval g. Bukovec o težavah pri kupčiji z medom ter o vrednosti medu kot živila in zdravila.

Zapisniki sej osrednjega odbora.

Seja širšega odbora dne 11. januarja 1930.

Navzočni so bili vsi gg. širšega odbora, le g. podpredsednik Arko je svojo odsotnost zaradi bolezni opravil.

Predsednik, gospod prošt Kalan, je sejo otvoril, pozdravil vse navzočne ter ugotovil sklepčnost, nakar je odbor začel obravnavati točke dnevnega reda.

1. **Zapisnik.** Tajnik je prebral zapisnik zadnje seje, ki se je vršila dne 10. decembra 1929. Zapisnik se je po malem popravku odobril.

2. **Redni občni zbor.** Odbor je sklenil, da se bo občni zbor vršil dne 19. marca 1930 v Celju. Zaradi dopisa Zveze čebelarskih podružnic v Celju, ki želi, da bi se občni zbor Zveze vršil isti dan kot glavni občni zbor, se je določil sledeči red zborovanja:

Dne 19. marca t. l. bo v okoliški šoli v Celju ob osmih dopoldne naprej občni zbor Zveze čebelarskih podružnic za bivšo mariborsko oblast. Ta mora svoje posle opraviti do desetih. Tako nato se bo v istem prostoru začel občni zbor glavnega društva. Popoldne ob treh naj se vrši sestanek, ozir. posvetovanje o ustanovitvi čebelarske zadruge. Tajniku se je naročilo, da naj o tem obvesti »Zvezco« in preskrbi vse, kar je za občni zbor potrebno. Običajni dnevni red občnega zборa vabilo na občni zbor naj se objavita v februarski številki našega lista.

Prometnemu ministrstvu naj se pošlje prošnja, da nam dovoli voznino za vse udeležence zborovanja.

3. **Dopisi.** Tajnik je prebral došle dopise. Najvažnejši so: Dopis »Zvezce« zaradi nakazila zneska za predavanja. — Sklep: »Zvezci« se nakaže od subvencije toliko, kolikor ji gre po številu članov, včlanjenih pri podružnicah bivše Mariborske oblasti.

Dopis »Zvezce«, da bi se vršil občni zbor osrednje društva in »Zvezce« na isti dan. — Sklep: Določi se red zborovanja v Celju, omenjen pod točko 2. tega zapisnika.

Dopis g. Fr. Juga iz Brezij, v katerem pripoveda ustanovitev čebelarske podružnice za Tržič. Odbor je dopis in nasvet g. Juga hvaležno sprejel na znanje in tajniku naročil, naj stopi z merodajnimi osebami v Tržiču v stik zaradi ustanovitve podružnice, o uspehu pa naj poroča na prihodnji seji.

Dopis Živinorejske zadruge pri Sv. Jariju ob j. ž. s prošnjo, da bi se za novoustanovljeno čitalnico pošiljal »Slov. Čeb.« brezplačno in bi se zanj darovalo nekoliko starejših letnikov. — Sklep: Nekoliko starih letnikov se zadrugi daruje, list pa se iz gmotnih ozirov ne more pošiljati brezplačno.

Dopis g. ravnatelja Lunačka v Št. Rupertu, v katerem poroča, da je moral iz zdravstvenih ozirov opustiti vodstvo čebelarske podružnice v Št. Rupertu, je vzel odbor z obžalovanjem na znanje. Odbor se je spominjal velikega truda, ki ga je imel g. ravnatelj Lunaček s pospeševanjem dolenskega čebelarstva, in je izrazil svojo veliko hvaležnost in zahvalo, kar naj mu tajnik pismeno sporoči.

Prošnja šolskega upraviteljstva na Dvoru, da bi društvo šoli darovalo en A.-Ž. panj, se je odklonila, ker odbor nima A.-Ž. panjev na razpolago. Priporočil pa bo odbor to prošnjo banski upravi, ki bo take panje razdeljevala.

Dopis in predloge g. dr. Vilimeka je vzel odbor na znanje in jih bo izkušal po možnosti udejstviti.

Obvestilo podružnice pri Sv. Petru pri Mariboru, da se bo zaradi premajhnega števila članov razšla, je vzel odbor na znanje.

Dopis policijskega ravnateljstva zaradi pošiljanja čebelarskega lista je vzel odbor na znanje.

4. **Predlogi — slučajnosti.** G. Bukovec je poročal, da ima okrajna blagajna za ljubljansko okolico na razpolago neki znesek, ki bi ga rada nakazala kaki podružnici. — Odbor je sklenil, da se okrajno blagajno naprosi, da nakaže ta znesek podružnicama na Viču in v Tacnu za nakup stiskalnice. Dalje je odbor sklenil, da se naprosi kmetijsko ministrstvo, da nakloni društvo iz razredne loterije primerno podporo. Tudi banska uprava naj se naprosi za podporo za list in za čebelarski tečaj, ki naj bi se vršil meseca aprila

G. blagajnik, ravnatelj Mesar je prosil, da bi se mu za inventuro blagovnega oddelka določil v pomoč eden izmed gg. odbornikov. — Odbor je določil g. prof. Verbiča. Ta je ponudbo sprejel.

G. Okorn je predlagal, naj bi se za mesec april razpisal tečaj za spoznavanje in zatiranje kužnih čebelnih bolezni po vzorcu tečaja, ki se je vršil meseca julija 1929. Enak tečaj naj bi se vršil potem še enkrat v poletnem času. — Odbor je predlog sprejel in odredil, da se tečaj takoj razpiše in čebelarje povabi k obilni udeležbi.

G. ravnatelj Mesar je poročal o nakupu rešetk in o vzorcih platna za izdelavo vreč, ki se rabijo pri stiskalnicah za vasek.

G. Okorn je poročal, da praznuje g. viš. sad. nadzornik Martin Humek dne 12. januarja t. l. svojo 60 letnico rojstva. Predlagal je, da se mu v imenu društva čestita. Odbor je s hvaležnostjo priznal veliko delo, ki ga je g. nadz. Humek storil za čebelarstvo, ter g. predsednika in tajnika napisal, da mu v imenu društva čestita. Ker je bil g. Humek svoječasno izvoljen za časnega člana čebelarskega društva, je odbor tajniku naročil, da izposluje izgotovitev primerne diplome.

G. Močnik je predlagal, da bi blagovni oddelek dal nekoliko blaga mariborski Kmetijski podružnici v razprodajo, ker bi to bilo za štajerske čebelarje primernejše. G. Mesar mu je pojasnil, kako je s to stvarjo.

G. Okorn je poročal o nabavi enotne posode za med in demonstriral vzorec posode za 25 kg medu. Posoda je ugajala. Razvil se je razgovor, ali naj se nabavi le ena vrsta take posode ali dve vrsti, in sicer ena za domačo uporabo, druga pa za izvoz medu v inozemstvo. O izpopolnitvi posode in o napisu na njej bo odbor še razpravljjal na prihodnji seji.

Prošnji g. Kanclerja se je ugodilo ter se mu je prepustil kliše njegovega čebelnjaka za 30 Din.

G. Arrigler je predlagal, da bi se v kmetijske odbore po deželi predlagali za zastopnike dobri čebelarji, ker bodo kmetijski odbori za čebelarstvo zelo važni.

Tajnik.

Ljubljanska podružnica bo imela odborovo sejo dne 11. marca t. l. ob 8 zvečer pri »Nacetu«.

Znižana vozinja za potovanje na občni zbor v Celju. Generalna direkcija železnic nam še ni poslala dovoljenja za polovično vožnjo. Upamo pa, da dobimo to dovoljenje v kratkem. Vse delegate opozarjam, da kupljene vozne listke predlože prometnemu uradniku na postaji v Celju v žigosanje in jih ne oddajo, temveč shranijo za povratek. Na občnem

zboru bodo dobili potrdilo, da so se zborovanja udeležili, in bodo potem domov potovali brezplačno.

Čebelarska zadruga. Zanimanje za zadrugo je med čebelarji zelo veliko. Vedno se prijavljajo novi člani. Do sedaj je priglašenih čez 200 deležev. Nekatere podružnice so zahtevale, da naj bi se pravila zadruge priobčila v »Sl. Č.«. Vsem tem sporočam, da je bilo to za sedaj nemogoče, ker so pravila preobsežna in ker primanjkuje prostora. Ko bodo pravila popolnoma urejena, bodo itak priobčena v listu. Šele na podlagi končnih pravil bomo začeli nabirati člane. Da pa ustrežem želji podružnic, sem razposlal po en osnutek pravil posameznim podružnicam, da jih izročete delegatom, ki jih naj prouče.

Vse podružnice prosim, da zanesljivo pošljete svoje delegate v Celje, da se udeležete občnega zbora in posvetovanja o ustanovitvi zadruge. Natančneje poročilo o dosedanjem delu za zadrugo bo itak podano v Celju pri posvetovanju.

Tajnik.

Predelava voska v satnice. Mnogim čebelarjem še ni znano, da izdelava naš blagovni oddelek satnice (umetno satje) in da prevzema od čebelarjev vosek v predelavo v satnice. Vsem čebelarjem sporočamo, da je naš blagovni oddelek začel izdelavati satnice dne 11. februarja t. l. in bo mogoče že sedaj ustreči vsem naročilom. Na kg gre približno 14 satnic za A.-Ž. panje; cena za kg je 65 Din. Za predelavo voska v satnice računa blagovni oddelek 10 Din za vsak kg izdelanih satnic. Pri čiščenju in predelavi gre seveda nekoliko voska v izgubo in sicer 4, 6, 8%, kar je zavisno od čistoče voska.

Čebelarji, preskrbite se s satnicami o pravem času! Satnice je treba za razpošiljanje po pošti dobro zavarovati. Zato jih pošiljamo samo v zaboljkih, ki jih zaračunavamo po lastni ceni.

Drobiz.

Kmetijska (in čebelarska) razstava bo od 20. do 25. marca t. l. v Budimpešti. Potniki iz Jugoslavije imajo na madžarskih železnicah 50% popusta, na naših pa 25%. Razstavne legitimacije se dobe v vseh večjih mestih Jugoslavije proti odškodnini 60 Din. Madžarski vizum se dobi na razstavi. Poprej ga ni treba.

Veliko povišanje uvozne carine na med v Nemčiji. Nemški državni svet je v seji dne

12. decembra 1929 odobril povišek uvozne carine na med od 40 Mk na 70 Mk. Sedanja carina znaša tedaj v dinarjih 9.50 Din za kg. V celoti se je povišala za 75%.

Razume se, da je bil udarec namenjen predvsem ameriškemu in ruskemu medu, a tudi jugoslovanskemu medu je sedaj onemogočeno, da bi se pojavit na nemškem trgu.

Cene za žive čebele. Podružnica v Gorjah je na letosnjem občnem zboru določila sle-

deče cene: za matico 62 Din, za plemenjako 338 Din, za roj 163 Din.

Da ne bo zmot in presenečenj, je treba, da podružnica pojasni, kakšne plemenjake in kako težke roje je imela v mislih pri določevanju cen. Med rojem in rojem je velika razlika. Isto velja tudi za plemenjake. Za kateri mesec velja cena? Prosimo pojasnil!

Cene medu in voska so neizpremenjene. Zaloge cvetličnega medu naglo kopnijo. Ajdovca je še vedno zelo mnogo. Posamezniki ga ponujajo po več tisoč kilogramov. Predlanskega hojevca bo skoraj konec.

Voska je dovolj, ponudbe in plačila ne presegajo cene 45 Din za kilogram.

Čebelarji, ki imajo večje množine ajdovca, naj ne pozabijo na »železno zalogu« za čebele v slabih časih. Vse kaže, da letos ne bo prida letina, kajti mehkim zimam kaj rado sledi hladno poletje. Če bo slaba letina, ki nas je pa Bog obvaruj, ne bomo kupovali sladkorja, marveč bomo segli po cenejšem ajdovcu.

Na naslov izdelovalcev panjev. Nekateri mizarji opremijo okanca pri A. Ž. panjih s tako veliko mrežo, da sega rob čez kvačice oziroma, da so kvačice zabite v les skozi mrežo. Ako hočemo zarjavelo mrežo nadomestiti z novo, moramo pri takih okencih predvsi vse kvačice izdreti. Zgoraj in spodaj naj tedaj mreža sega samo do kvačic.

Zičnato rešetko najboljšega izdelka ima v zalogi naš blagovni oddelek. Izdelana je iz cinkaste žice. Ker je površina prehodov pri taki rešetki mnogo večja nego pri pločevinasti, je za čebele brez dvoma bolj primerna, zlasti ker nima ostrih robov. Vrhtega je le nekoliko dražja nego pločevinasta. Čebelarjem jo priporočam v preizkušanje.

Ali je označevanje matic res težavno? Vsak začetek je težak! Čeprav sem prijel že marsikatero matico za krila, mi je še vedno roka nekoliko nemirna, kadar sega po »duši« panja. Zato razumem začetnika, ki se boji, da bi matico pri označevanju poškodoval.

Nekateri označujejo matice z barvo kar na satu. Niti ujamejo je ne. Barvanje opravijo tako rekoč mimogrede. Seveda je za to treba precejšnje spretnosti, ki si jo pridobimo s prakso. Nekateri primejo matico za krila, jo prav narahlo pritisnejo na kako mehko tkanino in jo označijo, ne da bi jo izpustili iz rok.

Začetnikom priporočam, da si napravijo 4 do 5 mm visok in 4 mm širok obroček, ki ga naj v dveh nasprotnih smereh preprežojo z nitkami. Zanke, ki nastanejo, naj bodo približno tako velike kakor matični hrbet. Za podlago pri barvanju uporabljajmo večkrat zganjen kos kake mehke tkanine. Matico de-

nemo na tkanino in jo naglo pokrijemo z obročkom. Potem »lovimo« matični hrbet na ta način, da mrežico malce privzdignemo in premaknemo toliko, da ujamemo matični hrbet točno v sredino kake zanke. Sedaj nopravimo na hrbičku barvno liso v velikosti majhne leče. Barve ne smemo preveč nanesti, toda znamenje mora biti vendarle razločno vidno. Kot »čopič« uporabljajmo navadno nekoliko csiljeno vžigalico, ki smo jo na koncu malo strli, da postane konica mehka. Ko smo matico označili, naglo dvignemo mrežico, na matico pa poveznemo kozarec. Čez dve, tri minute je znak suh.

Mlade, zelo živahne matice ukrotimo s tem, da jih spustimo na priprto okno. Tam se bodo naglo upehale, potem pa kar s »čopicom« po njih!

Vsa umetnost pri označevanju pa tiči v barvi. Ako je dobra, je delo zanimiva igrača. Žal, da so kupljene barve večinoma za nič.

Recept za barvo: V finem špiritu, raztopi toliko finega šelaka, da dobiš gosto raztopino, ki jej primešaš še nekoliko suhe barve (bele, rumene, rdeče). Če postane barva pregosta, ji dolij špirita. Stekleničice morajo biti vedno dobro zamašene.

Barvo ima v zalogi naš blagovni oddelek. Preden se pa lotimo barvanja matic, se moramo uriti v tem opravilu na čebelah ali trotih.

Kdor hoče, da bo imel zanesljiv pregled čez starost svojih matic, se ne bo mogelogniti temu enostavnemu, toda v resnici važnemu delu.

Barve za panje. Velike važnosti za ohranitev lesa, ki je izpostavljen raznim vremenskim neprilikam, je, da ga proti temu primerno zavarujemo. Zato moramo panjevo končnico pobarvati z oljnato barvo. Najprej jo napojimo s firnežem. V drugič jo prepleškamo s firnežem, ki smo mu dodali nekoliko barve, v tretjič in četrtyč pa z oljnato barvo. Med vsakim pleskanjem mora biti toliko presledka, da se barva temeljito posuši.

Pravijo, da imajo čebele rumeno, zeleno in modro barvo posebno rade. Prav te barve so pa najbolj drage, ako zahtevamo pristne, ki na solncu ne obledo. Komur je do tega, da ima panje popleskane z lepimi, trajnimi barvami, naj zahteva pri nakupu pristno kromovo rumenilo, zelenilo Viktoria in ultramarin (modro). Te barve ne obledo na solncu. Opozarjam pa, da so razmeroma drage, i. s. 50 do 68 Din kilogram. Pa se jih klijub temu izplača kupiti, ker so izdatne.

Izmed drugih barv priporočam nežno sivo, zlasti oker in svetlo rjavo. Tudi teh barv

solnce ne vzame. Vse druge barve so za naše namene nerabne, zlasti tiste, ki jih imajo trgovci že pripravljene (po 12 do 14 Din za kilogram).

Ako pa hočemo za svoje panje še nekoliko več storiti, moramo končnico po končanem pleskanju prevleči tudi s prima portalnim lakom.

Samo ob sebi umevno je, da moramo z barvami varčevati. Nanesti jih smemo le v prav tankih plasteh, torej ne kar na debelo. Pregoste barve ne smemo uporabljati, ker bi naglo razpokala in se začela luščiti.

Pazimo, da kupimo prvorsten firnež! Od tega je mnogo zavisno.

Kdor želi finih barv, naj se obrne na naš blagovni odelek, ki ima zvezo z neko solidno tvrdko.

Ali lastovka res loví čebele? O tem vprašanju se je že mnogo razpravljalo oziroma mnogo prazne slame zmlatilo. Še vedno se dobre čebelarji, ki so na lastne oči — kako pa! — videli lastovko, ki je hlastala za čebelami. Ker je dosti ljudi, ki radi verjamejo tudi največje neumnosti, ako so — tiskane, ni čuda, da se bajka o lastovki kot morilki čebel vedno in vedno znova pojavlja v čebelarski književnosti.

Kdor pa pozna način življenja te srčkane ptice in pa ustroj njenega kljunčka, ustne votline in grla, ve, koliko nezmiselnosti tiči v bajki o lastovki kot škodljivki.

Neko jesen je sneg zalotil lastovko na potu na jug. Po ljubljanskih ulicah je ležalo mnogo teh ptic, ki zaradi mraza in gladu niso mogle nikamor. Pobral sem jih nekoliko in odnesel v toplo kuhinjo. Žal, da jim ni bilo pomoči, vse so pomrle. Takrat sem si jih temeljito ogledal. Lastovkin kljunček je zelo mehak in tako majhen, da z njim ne more loviti večjih žuželk. Izredno velika in zelo nežno ustvarjena pa je njena ustna votlina. Grlo je zelo ozko, kar je za naše vprašanje posebno važno.

Spološno je znano, da lastovka vsak svoj plen sproti požre, ne da bi poprej kam sedla in ujeto žrtev priredila za svoj želodček. Od čebele je pa užitno samo oprsje. Sinica pobere mrtvo čebelo, sede z njo na vejo, ji odtrga glavo in zadek, prsa pa sne. Isto storita srakoper in vrabec. To dokazuje, da so le prsa za ptice užitna, trda glava in neokusni zadek pa ne (strup!).

Lastovka pa v zraku ne more odščipniti čebelne glave in zadka, ker ima preslaboten kljun. Cele čebele pa tudi ne more pogoltniti. To ni mogoče niti dosti večjemu srakoperju. Če pa uvažujemo še lastovkino nenavadno majhno grlo, bomo prav radi verjeli, da more pogoltniti k večjemu kako manjšo muho. Te in pa razne majhne mušice so njena edina hrana. Mušič pa tudi v bližini čebelnjaka ne manjka. Za temi se lastovka poganja, kadar jo čebelar vidi in misli, da čebele lovi. — Nikdar pa se lastovka ne poganja za čebelami!

Našemu rodu je lastovka posebno mila. Ne bi bilo lepo, ako bi uprav čebelarji to nad vse ljubeznivo ptico gledali s pisanim očesom in ji naprtavali grehe, ki jih ne dela. Zato sem napisal gornje pojasnilo, ki vsekakor drži, pa naj reče kdo drugi, karkoli hoče.

Trotovka pravimo tisti matici, ki leže same trote. Vzrok za to je več. Vsaka matica postane na starost (v 4. in 5. letu) jalova. Semenska mošnjica se ji je v teku let izpraznila. V njej ni več semenskih nitk, ki jajčeca oplojajo. Potem nese matica samo neoplojena jajčeca, iz katerih se izvalijo le trojte.

Tudi mlade matice postanejo trotovke, ako se ne morejo oprasiti. Prezgodaj spomladi ali pa pozno jeseni rojene matice postanejo redno trotovke, ker takrat še ni trogov, ali jih pa ni več, da bi mogli matice oprasiti.

Pa tudi sredi poletja, ko je največ trogov, postanejo nekatere mlade matice trotovke. Vzrok za to je le redkokdaj slabo vreme, večkrat pa prirojena telesna napaka ali pa pomanjkanje nagnjenja do plemenjenja. Kakor pri drugih živih bitjih, bo tudi pri maticah to največkrat vzrok, da ostanejo nerodovitne.

Poleg trajno jalovih matic, ki nesejo sama trojtja jajčeca, začno včasi tudi nekatere mlade matice kmalu po prahi nesti le trojtja jajčeca, ali pa več trojtih nego čebelnih. Toda kmalu prenehajo s trojto zaledo in nesejo sama čebelna jajčeca. Kaj je temu vzrok, ne vemo. Treba je tedaj pri mladih »trotovkah« previdnosti. Nobene ne smemo obsoditi na podlagi kakovosti njene prve zalege.

Zaledo jalove matice spoznamo po tem, da je v vsaki celici samo eno jajčec. So tudi izjeme, ki so pa redke. Čebele-trotovke znesejo v eno celico po več jajčec.

Cenik čebelarskega orodja in potrebščin,

ki jih ima v zalogi blagovni oddelek Čebelarskega društva za Slovenijo
v Ljubljani, Jugoslovanska knjigarna, Pred škofijo (poleg stolne cerkve).

Predmet	Cena		
	Din	p	
1. Pripomočki za pomirjenje čebel oziroma za varstvo proti piku.			
Brizgalnica za roje	120	—	
Euškol, 3 kosi, novo impregnirani	2	—	
Kadilniki (boljši)	75	—	
Čebelarska kapa s tkanino	40	—	
Čebelarska kapa, »žimnata«	46	—	
Pajčolani	30	—	
Pajčolani z žimnatim vložkom	40	—	
Čebelarske pipe (pihalnik Dathe)	60	—	
Razpršilnik za škropljenje čebel z vodo, navaden	6	—	
Razpršilnik za steklenice, zelo učinkovit, tudi za vrtno porabo	28	—	
Čebelarske rokavice	60	—	
Samokadilnik »Vulkan«	120	—	
2. Pitanje čebel.			
Baloni za 1 liter	8	—	
Baloni za 1 liter z odprtim podstavkom za pitanje iz medišča	16	—	
Baloni za 1 liter z zaprtim podstavkom za pitanje iz medišča	18	—	
Pitalnik za A. Z.-panj iz bele pločevine	16	—	
3. Matica.			
Barva za označevanje matice, garnitura (štiri barve)	18	—	
Matičnice (kletke) raznih vrst	od Din 2— do	13	—
Matičnice z oddelkom za hrano za razpošiljanje po pošti	3	—	
4. Točenje, shranjevanje in konserviranje medu in voska.			
Čistilnik za med z dvojnim sitom, iz zelo močne pločevine	130	—	
Gonilo najnovejšega sistema (s poprečnim železom Din 230—)	200	—	
Leseni obod za dozo za pošiljanje po železnici	10	—	
Nastavek s taco za odkrivljanje satja ob točenju medu	130	—	
Nož za izpodrezavanje satja	10	—	
Nož za odkrivljanje satja	10	—	
Pločevinaste posode za med, à $\frac{1}{2}$ kg	3	—	
Isto à 1 kg	4	—	
Isto à 2 kg	7	—	
Isto à 5 kg	10	—	
Pločevinaste posode za med, za 25 kg	40	—	
Leseni sodi za 50 kg	50	—	
Odtočna štula	70	—	
Pločevinasto sito za čiščenje medu (dvojno)	60	—	
Stekleničica za pošiljanje medu kot vzorec	3	—	
Pločevinasto točilo za 3 satnike	950	—	
Topilnik za voščine	80	—	
Vilice za odkrivljanje satja	24	—	
5. Satnice in žičenje.			
Deska za pritrjevanje satnic	6	—	
Garnitura za vdelavo satnic (dvojni topilnik za vosek, cevka za lepljenje)	30	—	

Predmet	Cena	
	Din	p
Kolesce za vtiranje žice, boljše	18	—
Luknjač za okvirčke	55	—
Satnice, 1 kg	70	—
Svetiljke za zalivanje satnic »Gratze«	42	—
Šilo za vrtanje luknjič	3	—
Žica v klobičku, pocinjenja	4	—
Žica, najfinješa, v originalnem zavitku, 1 zavitek	6	—
 6. Panj in njega deli.		
A. Ž.-panj na 9 satnikov z verando	285	—
A. Ž.-panj na 10 satnikov z verando	325	—
Kovinski deli za A. Ž.-panj:		
a) 6 finih palic, 40 cm, à Din 1—	6	—
b) 2 nosilca za matično rešetko, à Din 1·50	3	—
c) 2 tečaja za vrata, à Din 1·50	3	—
d) 4 tečaji za brade, à Din —75	3	—
e) 2 mreži za okenca, à Din 4—	8	—
f) 4 zapahi za okenca, à Din —50	2	—
g) 2 zaporici za zaklopnicu, à Din —25	—	50
h) $\frac{1}{4}$ kg kvačic pocinkanih (1 kg Din 18—)	5	—
i) kljukica za vratca	—	50
j) rešetka za 1 panj, zelo močna, brušena	15	—
Zična mreža za okenca (pocinkana), kvadratni meter	38	—
Okvirčki za A. Ž.-panje (nezbitti), za komad	1	75
Pločevinasta razstojilička, namesto kvačic, za 9 ali 10 satnikov	2	50
Matična rešetka, nemškega fabrikata, zelo močna, kvadratni meter	150	—
Matična rešetka, nemškega fabrikata, šibkejša, kvadratni meter	75	—
Matična rešetka, najfinješa, sestavljena iz palčic, 34×15 cm	18	—
" " " " " 24×13 "	10	—
Zapahi za žrela:		
a) kovinski, enostranski	2	—
b) leseni (Trinkov sestav) s peresom	1	50
 7. Pripomočki za delo v in izven panja.		
Klešče za A. Ž.-panje	28	—
Klešče za gorko stavbo	25	—
Zaklopna kozica za odlaganje satnikov s čebelami	50	—
Lesen sipalnik za A. Ž.-panje na 9 in 10 satnikov	25	—
Strgulja za snaženje A. Ž.-panjev	10	—
Ščetica za ometanje čebel	8	—
 8. Razno.		
Odvijač za vijake	3	—
Jeklena šablona in zabijač (priprava za pritrjevanje kvačic)	24	—
Tehtnica za oblijudene panje	1150	—

V področju osrednjega odbora se je ustanovil poseben odsek za blagovni oddelek, katerega naloga je organizirati nakup in prodajo čebelarskih potrebščin, voska in medu ter na ta način pomoći tako članom kakor društvu. Imel bo v zalogi le prvovrstno blago po zmernih cenah. Čebelarji! Podpirajte to društveno ustanovo s tem, da svoje potrebščine le pri njej kupujete. Dobrodošli so odseku vsi dobri nasveti in misli s strani člancv.